

OBWIESZCZENIE PREZESA PAŃSTWOWEGO ZAKŁADU UBEZPIECZEN

z dnia 5 grudnia 1988 r.

w sprawie ogłoszenia ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco i taryfy składek za to ubezpieczenie.

1. Na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 20 września 1984 r. o ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (Dz. U. Nr 45, poz. 242) ogłasza się obowiązujące od dnia 1 stycznia 1989 r.:

- 1) ogólne warunki ubezpieczenia autocasco, stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego obwieszczenia,
- 2) taryfę składek za ubezpieczenie umowne autocasco, stanowiącą załącznik nr 2 do niniejszego obwieszczenia,

zatwierdzone uchwałami nr 138 i 139 Rady Ubezpieczeniowej z dnia 16 listopada 1988 r.

2. Tracą moc:

- 1) ogólne warunki ubezpieczenia autocasco,
- 2) taryfa składek za ubezpieczenie umowne autocasco, stanowiące załączniki nr 1 i 2 do obwieszczenia Prezesa Państwowego Zakładu Ubezpieczeń z dnia 20 listopada 1985 r. w sprawie ogłoszenia ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco i taryfy składek za to ubezpieczenie (Monitor Polski Nr 42, poz. 270).

Prezes Państwowego Zakładu Ubezpieczeń: *A. Adamski*

Załącznik nr 1 do obwieszczenia
Prezesa Państwowego Zakładu Ubezpieczeń z dnia 5 grudnia 1988 r.
(poz. 9)

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA AUTOCASCO

Postanowienia ogólne.

§ 1. Ogólne warunki ubezpieczenia autocasco stosuje się w umowach ubezpieczenia zawieranych przez Państwowy Zakład Ubezpieczeń (PZU) z jednostkami gospodarki uspołecznionej oraz nie uspołecznionej i fizycznymi osobami krajowymi, zwanymi dalej „ubezpieczającymi”.

§ 2. 1. Na podstawie niniejszych ogólnych warunków PZU przyjmuje do ubezpieczenia:

- 1) pojazdy z wyposażeniem podlegające rejestracji w PRL, stosownie do przepisów ustawy — Prawo o ruchu drogowym, oraz motorowery — w zakresie nie

objętym ubezpieczeniem ustawowym komunikacyjnym autocasco,

- 2) inne pojazdy napędzane umieszczonym na nich silnikiem zasilanym z własnego źródła energii,
- 3) trolejbusy,
- 4) tramwaje.

2. Przez wyposażenie rozumie się sprzęt i urządzenia przewidziane do utrzymania i używania pojazdu, a także inne wyposażenie służące bezpieczeństwu jazdy oraz zabezpieczeniu pojazdu przed kradzieżą. Za wyposażenie pojazdu uważa się także sprzęt i urządzenia niezbędne do funkcjonowania pojazdu zgodnie z jego przeznaczeniem.

§ 3. W porozumieniu z ubezpieczającym przedmiotem ubezpieczenia mogą być inne pojazdy niż wymienione w § 2 ust. 1. Do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone również postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w ogólnych warunkach, nie pozostające w sprzeczności z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawnymi.

§ 4. W sprawach nie uregulowanych w ogólnych warunkach mają zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego.

Zakres ochrony ubezpieczeniowej

§ 5. 1. Ubezpieczeniem objęte są szkody powstałe na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Z ubezpieczenia przysługuje odszkodowanie w razie uszkodzenia, zniszczenia lub utraty pojazdu oraz jego wyposażenia wskutek:

- 1) nagłego zderzenia się pojazdu z osobami, przedmiotami lub zwierzętami,
- 2) powodzi, zatopienia, piorunu, pożaru, wybuchu, gradobicia, huraganu, niezależnie od miejsca ich powstania, oraz innych sił przyrody działających nagle, jeżeli odszkodowanie nie przysługuje z ubezpieczenia ustawowego w tym zakresie,
- 3) nagłego działania czynnika termicznego lub chemicznego pochodzącego z zewnątrz pojazdu,
- 4) użycia pojazdu bez zgody ubezpieczającego albo kradzieży pojazdu lub jego części, pod warunkiem zabezpieczenia ich przed kradzieżą w sposób przewidziany w konstrukcji pojazdu, chyba że pojazd jest pozostawiony w pomieszczeniu zamkniętym albo strzeżonym,
- 5) uszkodzenia pojazdu przez osoby trzecie,
- 6) uszkodzenia lub zniszczenia pojazdu w związku z przewozem osób, którym ma być udzielana pomoc lekarska.

§ 6. Ubezpieczeniem nie są objęte szkody:

- 1) powstałe podczas kierowania pojazdem przez ubezpieczającego lub upoważnionego kierowcę w stanie nietrzeźwości albo bez odpowiedniego prawa jazdy,
- 2) spowodowane umyślnie przez ubezpieczającego lub osobę przez niego upoważnioną do kierowania tym pojazdem,
- 3) spowodowane działaniami wojennymi, a także powstałe w czasie używania pojazdu w związku z obowiązkowymi świadczeniami na rzecz wojska,
- 4) powstałe podczas jazd wyścigowych i konkursowych oraz treningów do takich jazd, jak również podczas użycia pojazdu jako rekwizytu,
- 5) nie przekraczające 20.000 zł w pojazdach jednostek gospodarki uspołecznionej, 10.000 zł w pojazdach jednostek gospodarki nie uspołecznionej i osób fizycznych oraz 5.000 zł w motocyklach i motorowerach.

§ 7. Ubezpieczenie może dodatkowo dotyczyć:

- 1) szkód powstałych podczas jazd wyścigowych i konkursowych oraz treningów do takich jazd, jak też podczas użycia pojazdu jako rekwizytu,
- 2) dodatkowej wartości pojazdu maksymalnie do średniej ceny rynkowej pojazdu w dniu zawierania umowy ubezpieczenia,
- 3) dodatkowego wyposażenia pojazdu.

Umowa ubezpieczenia

§ 8. Przy zawieraniu umowy ubezpieczenia ubezpieczający podaje PZU wszystkie dane, niezbędne do wystawienia dokumentu ubezpieczenia i określenia należnej składki. Umowę ubezpieczenia z jednostką gospodarki uspołecznionej zawiera się na podstawie pisemnego wniosku złożonego przez ubezpieczającego.

§ 9. 1. Jeżeli jednostka gospodarki uspołecznionej zobowiązuje się do ubezpieczenia wszystkich pojazdów będących w jej posiadaniu w dniu składania wniosku, ubezpieczenie może być zawarte w formie uproszczonej; ubezpieczający dołącza wówczas do wniosku o ubezpieczenie wykaz pojazdów, w którym podaje liczbę pojazdów w każdej pozycji taryfowej, z uwzględnieniem ewidencyjnej wartości początkowej (brutto) tych pojazdów z wyposażeniem według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego bieżący okres ubezpieczenia.

2. Przy ubezpieczeniu zawartym w formie uproszczonej pojazdy, które ubezpieczający nabył lub otrzymał do eksploatacji w czasie trwania umowy ubezpieczenia, są ubezpieczone automatycznie bez potrzeby składania wniosków uzupełniających i opłaty dodatkowej składki.

3. Ubezpieczający obowiązany jest prowadzić ewidencję (w dowolnej formie) wszystkich pojazdów z uwzględnieniem ich wartości (ust. 1) i na żądanie PZU udostępniać ją do wglądu.

§ 10. 1. Umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą doręczenia ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia.

2. Okres ubezpieczenia trwa jeden rok, chyba że umowę ubezpieczenia zawarto na czas krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe).

3. Umowę ubezpieczenia zawartą na okres jednego roku przedłuża się na rok następny, jeżeli składka za następny okres roczny zostanie zapłacona przed upływem bieżącego okresu ubezpieczenia.

4. Umowa ubezpieczenia zawarta z jednostką gospodarki uspołecznionej zostaje automatycznie przedłużona na dalszy okres roczny, jeżeli żadna ze stron nie wypowiedziała tej umowy; wypowiedzenie umowy następuje na piśmie przynajmniej na dwa miesiące przed jej upływem.

5. W razie całkowitego zniszczenia lub utraty pojazdu, umowa ubezpieczenia w odniesieniu do tego pojazdu wygasa, jeżeli PZU dokonał wypłaty odszkodowania.

§ 11. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność PZU rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż po zapłaceniu składki; przy umowie zawartej z jednostką gospodarki uspołecznionej odpowiedzialność PZU rozpoczyna się dnia następnego po zgłoszeniu wniosku, chyba że we wniosku oznaczono późniejszy początkowy termin ubezpieczenia.

§ 12. 1. Składkę ubezpieczeniową ustala się według taryfy obowiązującej w dniu zawierania umowy ubezpieczenia lub przedłużenia okresu odpowiedzialności PZU.

2. Ubezpieczający opłaca składkę przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, chyba że w dokumencie ubezpieczenia określono inny termin płatności składki.

§ 13. W razie zbycia ubezpieczonego pojazdu, prawa i obowiązki wynikające z umowy ubezpieczenia przechodzą na nabywcę, z tym że odpowiedzialność PZU trwa do końca okresu ubezpieczenia, za który opłacono składkę; jeżeli ubezpieczającym jest jednostka gospodarki uspo-

tecznionej, odpowiedzialność PZU kończy się z chwilą zbycia pojazdu i nie przysługuje zwrot składki.

Ustalenie i wypłata odszkodowania

§ 14. W razie całkowitego zniszczenia pojazdu albo gdy nie odzyskano pojazdu utraconego wskutek kradzieży lub innych przyczyn określonych w § 5 (szkoda całkowita), PZU wypłaca odszkodowanie w kwocie równej wartości pojazdu w dniu ustalenia przez PZU tego odszkodowania.

§ 15. 1. W razie częściowego uszkodzenia pojazdu, zniszczenia lub utraty jego części (szkoda częściowa), wysokość szkody ustalana jest na podstawie rachunków lub wyceny dokonanej przez PZU; wielkość odszkodowania nie może przekroczyć wartości pojazdu w dniu obliczenia odszkodowania.

2. Wysokość szkody obejmuje koszty naprawy pojazdu w zakresie określonym w wypadkowej ocenie technicznej, chyba że rozszerzenie zakresu naprawy o części nie uszkodzone wynika z konieczności technologicznej bądź użycia zmodyfikowanych części lub zespołów.

3. Wycena kosztów naprawy i wymiany części dokonywana jest z uwzględnieniem cen usług i części zamienianych stosowanych w dniu ustalania odszkodowania.

§ 16. 1. Wartość pojazdu w odniesieniu do pojazdów sprzedawanych w handlu uspołecznionym ustala PZU stosując ceny pojazdów obowiązujące w dniu ustalania odszkodowania, a w odniesieniu do innych pojazdów — przyjmując za podstawę właściwości techniczne pojazdu, kraj jego produkcji oraz wskaźnik cen pojazdów o najbardziej zbliżonych parametrach technicznych i eksploatacyjnych.

2. Wartość pojazdu stanowi różnicę między ceną nowego pojazdu danej marki i typu wraz z ceną wyposażenia dodatkowego w dniu ustalania odszkodowania a kwotą amortyzacji wynikającą z okresu eksploatacji pojazdu, ustaloną według stawek określonych w tabeli stawek rocznych odpisów amortyzacyjnych.

3. Kwotę amortyzacji pojazdu ustala się za każdy ukończony miesiąc jego eksploatacji, przyjmując za początek eksploatacji datę 31 grudnia roku produkcji pojazdu, a jeżeli w pojeździe dokonano wymiany nadwozia na fabrycznie nowe i wymiana takiego nadwozia została udokumentowana przez ubezpieczającego, za początek eksploatacji pojazdu przyjmuje się datę 31 grudnia roku, w którym dokonano wymiany nadwozia.

4. Za pojazd posiadający nadwozie uważa się samochód osobowy, autobus i inny pojazd, w którym część ładunkowa (pasażerska) stanowi nierozdzieloną całość z kabiną kierowcy.

5. Jeżeli wartość pojazdu ustalona zgodnie z ust. 2 stanowi mniej niż 30% ceny nowego pojazdu w dniu ustalania odszkodowania, a pojazd jest dopuszczony do ruchu, za wartość pojazdu przyjmuje się 30% ceny nowego pojazdu.

6. Na zlecenie PZU wartość pojazdu może być ustalona indywidualnie przez rzeczoznawcę, z uwzględnieniem stanu technicznego pojazdu w chwili wypadku.

7. Jeżeli do wymiany zakwalifikowano nadwozie pojazdu, do ustalenia odszkodowania przyjmuje się cenę nowego nadwozia pomniejszoną o kwotę jego amortyzacji, obliczoną z uwzględnieniem zasad podanych w ust. 1—6.

8. Jeżeli zawarto umowę ubezpieczenia w zakresie dodatkowej wartości pojazdu (§ 7), wartość pojazdu usta-

wana jest z uwzględnieniem tej dodatkowej wartości, maksymalnie jednak do średniej ceny rynkowej pojazdu w dniu ustalania odszkodowania.

§ 17. 1. Z ustalonego odszkodowania w razie szkody całkowitej (§ 14) oraz szkody częściowej (§ 15) potrąca się wartość pozostałości.

2. Wartość pozostałości, tj. nie uszkodzonych części pojazdu, o których mowa w § 15 ust. 2, ustala się w wysokości 50% ich ceny z dnia ustalania odszkodowania pomniejszonej o kwotę amortyzacji obliczoną z uwzględnieniem stawek określonych w tabeli stawek rocznych odpisów amortyzacyjnych.

3. W razie przeniesienia przez ubezpieczającego prawa własności pozostałości na PZU, z ustalonego odszkodowania nie potrąca się wartości pozostałości. Pozostałości te są zbywane jednostkom zajmującym się naprawą pojazdów lub skupem ich części.

§ 18. 1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, z ustalonego odszkodowania w razie szkody całkowitej lub częściowej PZU potrąca udział własny ubezpieczającego w szkodzie wówczas, gdy:

- 1) istnieje odpowiedzialność cywilna ubezpieczającego za szkodę wyrządzoną innym osobom,
- 2) szkoda powstała z przyczyn określonych w § 5 ust. 2 pkt 1, chyba że udowodnione zostanie, że ubezpieczający (osoba kierująca pojazdem) nie ponosi odpowiedzialności za powstanie szkody.

2. Udział własny jest określony w taryfie składek za ubezpieczenie autocasco.

§ 19. 1. Jeżeli ubezpieczający odzyskał skradziony lub utracony z innych przyczyn pojazd albo jego części po wypłacie odszkodowania, zwraca on PZU otrzymane odszkodowanie, a w razie odzyskania pojazdu w stanie uszkodzonym — odpowiednią jego część.

2. Jeżeli pojazd został odzyskany po wypłacie odszkodowania, ubezpieczający może zamiast zwrotu odszkodowania przenieść prawo własności odzyskanego pojazdu na PZU.

§ 20. Niezależnie od odszkodowania ustalonego według zasad określonych w § 14—19 PZU:

- 1) zwraca uzasadnione okolicznościami danego wypadku koszty poniesione przez ubezpieczającego (kierowcę pojazdu) w celu zapobieżenia zwiększeniu się szkody,
- 2) zwraca niezbędne i uzasadnione koszty transportu uszkodzonego pojazdu do najbliższego od miejsca wypadku zakładu naprawczego albo do zakładu naprawczego w miejscu zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, jak również z zakładu naprawczego do innego zakładu specjalistycznego,
- 3) pokrywa koszty wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych przez PZU albo za jego zgodą przez ubezpieczającego, w celu ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody.

§ 21. 1. PZU wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie.

2. Jeżeli w terminie określonym w ust. 1 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od wyjaśnienia tych okoliczności. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU wypłaca w terminie określonym w ust. 1.

3. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje, PZU informuje ubezpieczającego o tym na piśmie w terminie, o któ-

rym mowa w ust. 1, wskazując na okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą odmowę wypłaty odszkodowania.

§ 22. 1. Z chwilą zapłaty odszkodowania roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie odpowiedzialnej za szkodę przechodzi na PZU do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU pokrył tylko część szkody, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń przed roszczeniami PZU.

2. Nie przechodzą na PZU roszczenia przeciwko:

- 1) osobom, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za które ponosi odpowiedzialność,
- 2) pracownikowi ubezpieczającego, chyba że wyrządził on szkodę umyślnie albo gdy szkoda wynikła w czasie użycia pojazdu bez zgody ubezpieczającego.

3. W uzasadnionych społecznie i gospodarczo przypadkach PZU może ograniczyć częściowo roszczenie, o którym mowa w ust. 1. Nie dotyczy to przypadków, gdy szkoda została wyrządzona umyślnie.

4. Jeżeli ubezpieczający zrzekł się roszczenia o odszkodowanie do sprawcy szkody lub je ograniczył, PZU może odmówić odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłacie przez PZU odszkodowania, to PZU przysługuje prawo dochodzenia od ubezpieczającego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

Postępowanie w razie wypadku

§ 23. W razie wypadku ubezpieczający (kierowca pojazdu) powinien:

- 1) przedsięwziąć odpowiednie środki w celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu w miejscu wypadku,
- 2) zapobiec w miarę możliwości zwiększeniu się szkody,
- 3) powiadomić w miarę możliwości niezwłocznie o wypadku PZU, udzielając niezbędnych informacji i wyjaśnień,
- 4) nie dokonywać w uszkodzonym pojeździe żadnych zmian nie uzasadnionych koniecznością kontynuowania dalszej bezpiecznej jazdy i nie oddawać go do naprawy bez uprzedniego przeprowadzenia oględzin przez przedstawiciela PZU, chyba że PZU nie przeprowadził ich w ciągu 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie lub 14 dni, jeżeli niezbędne było powołanie rzeczoznawców.

§ 24. O wypadku z ofiarami w ludziach lub kradzieży, rabunku ubezpieczonego pojazdu oraz o szkodzie powstałej w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo, jak również gdy została spowodowana poważna szkoda w mieniu, ubezpieczający (kierowca

pojazdu) powinien niezwłocznie zawiadomić Milicję Obywatelską.

§ 25. Ubezpieczający (kierowca pojazdu) zgłaszający roszczenie powinien przedstawić posiadane dowody dotyczące wypadku i ułatwić PZU ustalenie okoliczności wypadku i rozmiaru szkody, jak również udzielić wszelkiej pomocy w dochodzeniu przez PZU roszczeń przeciwko sprawcy szkody.

§ 26. Jeżeli ubezpieczający z winy umyślnej nie wykonał obowiązków wynikających z przepisów § 23 pkt 1, 2 i 4, § 24 oraz § 25 i miało to wpływ na rozmiar szkody, PZU może zmniejszyć należne odszkodowanie o kwotę nie przekraczającą 10% wysokości szkody, nie więcej jednak niż o 100.000 zł.

Tabela stawek rocznych odpisów amortyzacyjnych (w procentach)

Lp.	Rodzaj pojazdu	Pojazd używany do celów	
		zarobkowych	niezarobkowych
1	Samochody osobowe i ciężarowo-osobowe, przyczepy ciężarowe o ładowności do 2 t oraz przyczepy specjalne (w tym kempingowe) i przyczepy typu rolniczego	17	7
2	Autobusy oraz przyczepy autobusowe	18	8
3	Samochody ciężarowe: — o ładowności do 2 ton — o ładowności powyżej 2 ton lub z urządzeniem samowyładowczym	18 17	8 7
4	Samochody o napędzie elektrycznym	12	5
5	Samochody specjalne	8	5
6	Ciągniki: — siodłowe i balastowe — inne (z wyjątkiem rolniczych)	17 12	10 8
7	Ciągniki rolnicze	15	5
8	Przyczepy (z wyjątkiem wymienionych pod lp. 1) oraz naczepy	20	10
9	Motocykle dwukołowe i trzykołowe oraz motorowery	15	7
10	Inne pojazdy niż wymienione pod lp. 1—9	8	5

Załącznik nr 2 do obwieszczenia Prezesa Państwowego Zakładu Ubezpieczeń z dnia 5 grudnia 1988 r. (poz. 9)

TARYFA SKŁADEK ZA UBEZPIECZENIA UMOWNE AUTOCASCO

Postanowienia ogólne i zakres stosowania taryfy

§ 1. Taryfa składek ma zastosowanie do ubezpieczeń umownych w zakresie autocascao zawieranych przez Państwowy Zakład Ubezpieczeń (PZU) z jednostkami gospodarki uspołecznionej oraz gospodarki nie uspołecznionej i osobami fizycznymi, zwanymi dalej „ubezpieczającymi”.

§ 2. Jeżeli w taryfie nie określono inaczej, przy umowach ubezpieczenia zawieranych na czas krótszy od roku składkę oblicza się od składki za roczny okres odpowiedzialności PZU. Stopa składki w zależności od okresu ubezpieczenia wynosi:

Okres ubezpieczenia	Stopa składki w procentach składki rocznej
do 15 dni	10
od 15 dni do 1 miesiąca	20
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	40
od 3 miesięcy do 6 miesięcy	60
od 6 miesięcy do 9 miesięcy	80
powyżej 9 miesięcy	100

§ 3. 1. Składkę za ubezpieczenie pojazdu nie wymienionego w taryfie ustala PZU, przyjmując za podstawę składkę za ubezpieczenie pojazdu o najbardziej zbliżonych parametrach technicznych i eksploatacyjnych.

2. Składkę za ubezpieczenie zawierane na zasadach odmiennych, niż określono w ogólnych warunkach ubezpieczenia, ustala PZU w zależności od wielkości ryzyka ubezpieczeniowego.

Ubezpieczenia autocasco jednostek gospodarki społecznej

§ 4. 1. Podstawę do obliczenia składki stanowi początkowa wartość ewidencyjna pojazdu w dniu 31 grudnia roku poprzedzającego bieżący okres ubezpieczenia, a w nowo powstałej jednostce — w dniu utworzenia tej jednostki. Stopa składki podstawowej za ubezpieczenie z rocznym okresem odpowiedzialności PZU jest określona w promilach początkowej wartości ewidencyjnej pojazdu i wynosi:

Pozycja taryfy	Rodzaj pojazdu	Stopa składki w promilach (‰)
1	Samochody osobowe (również o napędzie elektrycznym)	15
2	Autobusy oraz przyczepy autobusowe	5
3	Autobusy, tramwaje i trolejbusy komunikacji miejskiej	4
4	Samochody ciężarowe o ładowności do 2 ton, samochody ciężarowo-osobowe oraz mikrobusy	10
5	Samochody ciężarowe o ładowności ponad 2 tony, samochody specjalne (z wyjątkiem wymienionych w poz. 6) oraz ciągniki siodłowe i balastowe	9
6	Samochody pogotowia, pożarnicze, pogrzebowe, polewaczki, śmieciarki, asenizacyjne, dźwigi, koparki, spycharki oraz samochody ciężarowe o napędzie elektrycznym	4
7	Przyczepy specjalne (w tym kempingowe) oraz przyczepy ciężarowe o ładowności do 2 ton	5
8	Przyczepy ciężarowe o ładowności ponad 2 tony oraz naczepy	4
9	Ciągniki (z wyjątkiem wymienionych w poz. 5) oraz przyczepy typu rolniczego	3
10	Motocykle i motorowery	15
11	Inne pojazdy niż wymienione w poz. 1—10	5

2. W ubezpieczeniu stosowany jest udział własny ubezpieczającego w pokryciu szkody, który wynosi 10% wartości szkody, nie więcej niż 100.000 zł. Na wniosek ubezpieczającego może być stosowany zwiększony udział własny przy odpowiednio niższej składce.

Udział własny w procentach wartości szkody	Procent obniżki składki podstawowej
15	10
20	15
25	20
30	25

§ 5. Do składek określonych w § 4 stosuje się następujące dodatki, jeżeli umowa ubezpieczenia dotyczy:

- 1) pojazdów służących do zarobkowego przewozu osób lub towarów — 50‰,
- 2) pojazdów używanych jako rekwizyty filmowe — 75‰,
- 3) pojazdów prototypowych używanych do jazd próbnych (testowych) — 200‰,
- 4) pojazdów wynajmowanych osobom fizycznym lub jednostkom gospodarki nieuspołecznionej — 250‰.

§ 6. Za włączenie do ubezpieczenia autocasco ryzyka udziału w imprezach motorowych (jazdy wyścigowe oraz treningi do takich jazd) pobiera się składkę dodatkową do składki podstawowej obliczonej według zasad podanych w § 4. Stopa składki dodatkowej w zależności od okresu ubezpieczenia wynosi:

Okres ubezpieczenia	Stopa składki dodatkowej w procentach składki podstawowej
do 15 dni	100
od 15 dni do 1 miesiąca	150
od 1 miesiąca do 2 miesięcy	200
od 2 miesięcy do 1 roku	300

§ 7. W odniesieniu do jednostek gospodarki społecznej, których pojazdy podlegają ubezpieczeniu ustawowemu środków trwałych przedsiębiorstw państwowych od ognia, huraganu, powodzi i innych zdarzeń losowych, ustaloną kwotę składki (§ 4—6) pomniejsza się o 5‰.

Ubezpieczenia autocasco osób fizycznych i jednostek gospodarki nieuspołecznionej

§ 8. 1. Składka roczna za ubezpieczenie pojazdów nie objętych ubezpieczeniem ustawowym komunikacyjnym w zakresie autocasco wynosi:

- 1) samochody osobowe:

Pozycja taryfy	Pojemność skokowa silnika w cm ³ *)	Składka w złotych za samochody produkowane	
		w państwach członkowskich RWPG i Jugosławii	w innych państwach
1	do 900 oraz o napędzie elektrycznym	9.000	25.000
2	901—1250	13.000	35.000
3	1251—1500 **)	18.000	45.000
4	powyżej 1500	23.000	60.000

*) Dla samochodów z silnikiem rotacyjnym przyjmuje się faktyczną pojemność pomnożoną przez dwa.

***) W tym również samochód marki Warszawa oraz samochody osobowe FSO 125p i Polonez o pojemności silnika do 1600 cm³.

2) inne pojazdy niż samochody osobowe:

Pozycja taryfy	Rodzaj pojazdu	Składka roczna w złotych
5	Autobusy i przyczepy autobusowe	45.000
6	Samochody ciężarowe o ładowności do 2 ton, samochody ciężarowo-osobowe oraz mikrobusy *)	14.000
7	Samochody ciężarowe o ładowności ponad 2 tony oraz ciągniki samochodowe siodłowe i balastowe	19.000
8	Samochody specjalne (pojazdy konstrukcyjnie przeznaczone do innego celu niż przewóz osób lub ładunków) oraz samochody ciężarowe o napędzie elektrycznym	10.000
9	Przyczepy ciężarowe o ładowności do 400 kg oraz wozy konne i przyczepy jednoosiowe dostosowane do ciągnięcia przez ciągniki	1.500
10	Przyczepy ciężarowe o ładowności do 2 ton oraz przyczepy specjalne (w tym kempingowe)	3.000
11	Przyczepy ciężarowe o ładowności ponad 2 tony oraz naczepy	3.500
12	Ciągniki (z wyjątkiem ciągników wymienionych w poz. 7)	5.000
13	Motocykle	3.500
14	Motorowery, wózki inwalidzkie o pojemności silnika do 50 cm ³ oraz rowery	2.000
15	Kombajny rolnicze	20.000
16	Dźwigi, koparki, koparko-spycharki itp.	10.000

*) Za mikrobus uważa się autobus o liczbie miejsc siedzących od 10 do 15.

3) pojazdy wyścigowe — składka roczna wynosi 300% odpowiedniej składki określonej w pkt. 1 i 2.

2. Do składek określonych w ust. 1 pkt 1 i 2 stosuje się następujące dodatki, jeżeli umowa ubezpieczenia dotyczy:

- 1) pojazdów używanych jako rekwizyty filmowe — 75%,
- 2) pojazdów wynajmowanych osobom fizycznym lub jednostkom gospodarki społecznej — 250%.

§ 9. Za ubezpieczenie dodatkowej wartości pojazdu ubezpieczonego w zakresie autocasco składka roczna wynosi:

- 1) 1% zadeklarowanej przez ubezpieczającego dodatkowej wartości — przy ubezpieczeniu samochodów produkowanych w państwach członkowskich RWPG i Jugosławii,
- 2) 2% zadeklarowanej przez ubezpieczającego dodatkowej wartości — przy ubezpieczeniu samochodów produkowanych w innych państwach.

§ 10. Za ubezpieczenie dodatkowego wyposażenia pojazdu składka roczna wynosi 30 zł od 1.000 zł za zadeklarowanej przez ubezpieczającego sumy ubezpieczenia.

§ 11. 1. Za włączenie ryzyka udziału w imprezach motorowych (wyścigi, zawody oraz treningi do takich jazd) do umownego ubezpieczenia autocasco samochodów

oraz motocykli składka uzależniona jest od okresu ubezpieczenia. Stopa składki w procentach rocznej składki podstawowej wynosi:

Okres odpowiedzialności	Procent rocznej składki podstawowej*)
do 15 dni	100
od 15 dni do 1 miesiąca	150
od 1 miesiąca do 2 miesięcy	200
od 2 miesięcy do 1 roku	300

*) Za składkę podstawową przyjmuje się składkę roczną za ubezpieczenie umowne autocasco oraz składkę za zawarte umowne ubezpieczenie autocasco dotyczące wyposażenia dodatkowego lub zwiększenia wartości pojazdu (bez uwzględniania obniżek).

2. Za dodatkowe umowne ubezpieczenie ryzyka udziału w imprezach motorowych samochodów objętych ubezpieczeniem ustawowym komunikacyjnym w zakresie autocasco składkę ustala się według zasad określonych w ust. 1 od składki rocznej za ubezpieczenia ustawowe komunikacyjne AC oraz składki za inne zawarte umowne ubezpieczenie autocasco dotyczące wyposażenia dodatkowego lub zwiększenia wartości pojazdu (bez uwzględniania obniżek).

§ 12. 1. W ubezpieczeniach, o których mowa w § 8—10, stosuje się udział własny w wysokości 10% wartości szkody, nie więcej niż 100.000 zł.

2. W razie zbiegu ustawowych i umownych ubezpieczeń AC, stosuje się jeden udział własny (obowiązujący w ubezpieczeniu ustawowym), liczony od łącznej wartości szkody.

3. Za opłatą dodatkowej składki ubezpieczający może korzystać z ochrony ubezpieczeniowej bez stosowania udziału własnego. Składka roczna za zniesienie udziału własnego wynosi 200% składki za umowne lub ustawowe ubezpieczenie danego pojazdu.

§ 13. 1. Ubezpieczającemu przysługuje obniżka składki za ubezpieczenie z rocznym okresem odpowiedzialności:

- 1) o 20% — po upływie ostatnich dwóch kolejnych lat trwania ubezpieczenia, jeżeli nie wypłacono odszkodowania z potrąceniem udziału własnego,
- 2) o 30% — po upływie ostatnich czterech kolejnych lat trwania ubezpieczenia, jeżeli nie wypłacono odszkodowania z potrąceniem udziału własnego,
- 3) o 40% — po upływie ostatnich pięciu kolejnych lat trwania ubezpieczenia, jeżeli nie wypłacono odszkodowania z potrąceniem udziału własnego.

2. Obniżek składki nie stosuje się w ubezpieczeniu dotyczącym włączenia do ubezpieczenia autocasco ryzyka imprez motorowych.

3. Ubezpieczający zachowuje uprawnienie do obniżki składki, jeżeli przerwa w ubezpieczeniu posiadanego pojazdu nie jest dłuższa niż 12 miesięcy; okres przerwy liczy się od miesiąca następującego po miesiącu, w którym pojazd został zbyty lub wygasła umowa ubezpieczenia. Powyższe postanowienia stosuje się odpowiednio przy zachowaniu uprawnień nabytych w ubezpieczeniu ustawowym komunikacyjnym.

4. Uprawnienia do obniżki składki przysługują w ubezpieczeniu wszystkich posiadanych pojazdów.

5. Zasadę określoną w ust. 4 stosuje się odpowiednio przy utracie uprawnień do obniżki składki.

§ 14. Składkę za ubezpieczenie jednego pojazdu — po uwzględnieniu obniżek — zaokrągla się do 10 zł w ten sposób, że końcówki do 5 zł odlicza się, a końcówki przekraczające 5 zł zaokrągla się w górę do pełnych 10 zł.